

Kraków, 2014.03.03

1. Imię i nazwisko

Stanisław Kołodziejcki

Instytut Historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

kstanko@op.pl

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe

1977 tytuł magistra uzyskany w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego na podstawie pracy pt. *Średniowieczne ostrogi z bodźcem gwiazdzistym z terenu Małopolski*. Promotor prof. dr hab. Marek Gedl.

1989 stopień doktora nauk humanistycznych uzyskany na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UJ na podstawie dysertacji *Średniowieczne rezydencje obronne możnowładztwa na terenie województwa krakowskiego*. Promotor prof. dr hab. Kazimierz Godłowski.

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych:

Od 1976 do 1983 pracowałem w Dziale Krakowa Przedlokacyjnego Muzeum Archeologicznego w Krakowie, na stanowisku asystenta. W latach 1976-1983 zostałem zatrudniony w Wojewódzkim Ośrodku Archeologiczno-Konserwatorskim w Kielcach, na stanowisku specjalisty. Od 1991 r. do dzisiaj pracuję w Regionalnym Ośrodku Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Krakowie (obecnie Narodowy Instytut Dziedzictwa) początkowo na stanowisku zastępcy dyrektora, a obecnie na stanowisku głównego specjalisty. Od 1996 r. do dzisiaj jestem zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Historii WSP w Częstochowie (obecnie Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie).

4. Wskazane osiągnięcia wynikające z art. 16 ust. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65 poz. 595 ze zm.).

Cykl publikacji dotyczących średniowiecznego budownictwa obronnego

1. *The Pieniny Castle in Krościenko*, [w:] *Recherches Archeologiques de 1977*, Kraków 1978, s. 48-50 (współautor M. Cabalska†).
2. *The Pieniny castle in Krościenko*, [w:] *Recherches Archeologiques de 1978*, Kraków 1979, s. 49-51 (współautor M. Cabalska†).
3. *Murowany zamek średniowieczny w Janowiczkach, gm. Raclawice- Pałecznicza w świetle badań archeologicznych*, „Biuletyn Informacyjny Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków”, nr 136, 1980, s. 7-8.
4. *Pieniny*, „Z otchłani wieków”, R. XLVI, 1980, z. 1, s. 48-53

5. *Przyczynek do problematyki grodzisk stożkowatych*, „Problemy Studenckiego Ruchu Naukowego”, 1981, nr 2 [54], s. 19-29.
6. *Zamek Pieniny w świetle badań archeologicznych*, „Wierchy”, R. 49, 1981, s. 320-326.
7. *Problematyka badań średniowiecznych grodzców w zachodniej Małopolsce*, *Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Naukowych PAN*, 1982, t. XXIV/2, s. 302-304.
8. *La problématique des études sur les résidences fortifiées féodales sur le territoire de la Petite-Pologne occidentale*, „Acta Archaeologica Carpathica”, t. XXII, 1983, s. 161-198.
9. **Gabriel Leńczyk**, *Katalog grodzisk i zamczysk z terenu Małopolski*, Wstęp i opracowanie, Kraków 1983, [ss. 120].
- Rec. L. Kajzer, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, R. 32, 1984, nr 3, s. 409-411.
- Rec. A. Źaki, *Acta Archaeologica Carpathica*”, t. XXIV, 1985, s. 236-238.
- Rec. M. Plaček, „*Archaeologica Historica*”, Brno, t. 10:1985, s. 514-515.
10. *Początki średniowiecznych rezydencji obronnych możnowładztwa w Małopolsce*, „Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Naukowych PAN”, t. XXVII/1:1983, [1986], s. 16-18.
11. *Średniowieczne rezydencje obronne w zachodniej Małopolsce*, [w:] *Średniowieczne siedziby rycerskie w ziemi chełmińskiej na tle badań podobnych obiektów na ziemiach polskich*, red. A. Kola, Toruń 1987, s. 167-179.
12. *Rezultaty wstępnych badań weryfikacyjnych średniowiecznych założeń obronnych w Pieninach*, „Rocznik Sądecki”, t. XIX, 1990 s. 257-264.
13. *Średniowieczny zamek w Janowiczkach, gm. Raclawice -Pałecznicza. Wytyczne do projektu konserwacji i ekspozycji relikwów budowli w ramach zagospodarowania pola bitwy pod Raclawicami*, „Peregrinus”, nr 1, 1990, s. 91-107.
14. *Mittelalterliche Wehrresidenzen der Machthaber auf dem Gebiet der Woiwodschaft Kraków*, [w:] *Recherches Archeologiques de 1989*, Kraków 1990, s. 91-96.
15. *Wstęp do studiów nad genezą obronnych rezydencji możnowładczych*, [w:] *Stan i potrzeby badań nad wczesnym średniowieczem w Polsce. Materiały z konferencji Poznań 14-16 grudnia 1987 roku*, red. Z. Kurnatowska, Poznań 1990, s. 275-282.
16. *Średniowieczne budowle warowne w dolinie Dunajca w świetle nowszych badań*, „Rocznik Sądecki”, t. XX, 1992, s. 9-34.
17. *Średniowieczne budownictwo obronne na pograniczu Małopolski z województwem sieradzkim i ziemią wieluńską*, [w:] *Między Północą a Południem w późnym średniowieczu i czasach nowożytnych, Materiały z sesji naukowej w Kościerzynie koło Sieradza (4-6 grudnia 1991 r.,)* red. T. Horbacz i L. Kajzer, Sieradz 1993, s. 145-158.
18. *Późnośredniowieczne rezydencje obronne możnowładztwa ziemi krakowskiej i*

- sandomierskiej, „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, Seria Archeologiczna”, nr 36: [1989-1990], 1993, s. 45-55.
19. ***Średniowieczne rezydencje obronne możnowładztwa na terenie województwa krakowskiego, Kraków 1994*** [ss. 247].
 Rec. Zbigniew Morawski, „Kwartalnik Historyczny”, R. CII, z. 3/4:1995, s. 263-266.
 Rec. Jerzy Ciecieląg, „Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie”, z. 193, „Prace Historyczne”, t. XIX, 1998, s. 171-173.
 Rec. Miroslav Plaček, „Castellologia bohémica”, t. 5, Praha 1996, s. 374-376.
 Rec. Ján Adam, „Historický časopis”, 44, 1, 1996, s. 136-137.
 20. *Obronne rezydencje Lisów w północnej Małopolsce. Uwagi do problematyki badań*, „Acta Universitatis Lodzianis, Folia Archaeologica”, nr 18, 1994, s. 59-76.
 Rec. Elżbieta Kowalczyk, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, R. 43, nr 1, 1995, s. 158.
 21. *Paw na Janowickim zamku*, „Teki Krakowskie”, t. 1, 1994, s. 63-72.
 22. *Średniowieczne zamki ziemi krakowskiej na tle przemian gospodarczych i politycznych*, „Archaeologia Historica”, Brno, t. 19, 1994, s. 283-288.
 23. *Regale grodowe w świetle nowych badań*, „Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Naukowych PAN”, t. 36/1-2:1992, 1994, s. 171-172.
 24. *Zamek w Białym Kościele*, „Teki Krakowskie”, t. II, 1995, s. 89-100.
 25. *Wronin czyli Czorsztyń*, „Teki Krakowskie”, t. II, 1995, s. 178-180.
 26. *Problematyka badań średniowiecznych zamków na Jurze*, [w:] *Człowiek i Środowisko Naturalne Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej*, red. K. Bąk, Dąbrowa Górnicza 1995, s. 35-43.
 27. *Średniowieczny zamek w Białym Kościele*, [w:] *Człowiek i Środowisko Naturalne Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej*, red. K. Bąk, Dąbrowa Górnicza 1995, s. 75-80.
 28. *Castrum Scala. Zamek księcia śląskiego Henryka Brodatego pod Krakowem*, [w:] *Kultura średniowiecznego Śląska i Czech. Zamek*, red. K. Wachowski, Wrocław 1996, s. 101-111.
 29. *Średniowieczne rezydencje obronne małopolskich Gryfitów. Uwagi do problematyki badawczej*, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Archaeologica”, nr 20, 1996, s. 79-95.
 30. *Uwagi o średniowiecznym budownictwie obronnym biskupów krakowskich*, „Teki Krakowskie”, t. III, 1996, s. 135-149.
 31. *Potrzeby badawcze zamków w ziemi krakowskiej*, „Archaeologia Historica Polona”, t. 3, 1996, s. 143-166.
 32. *De Tyniec á Jarosław - des études sur les éléments défensifs des monastères en Pologne de midi*, [w:] *Castrum Bene*, t. 5/1996, *Castle and Church*, Gdańsk, 1996, s. 97-102.

33. *Z problematyki badań średniowiecznych zamków na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej*, „Archaeologia Historica Polona”, t. V:1997. s. 23-36.
34. *XIII-wieczne budowle warowne w dolinie Prądnika*, „Teki Krakowskie”, t. V/1997, s. 71-80.
35. *Obronne siedziby biskupów krakowskich. Zarys problematyki badawczej*, [w:] *Siedziby biskupów krakowskich na terenie dawnego województwa sandomierskiego. Materiały z Sesji Naukowej Kielce 20 IX 1997*, red. L. Kajzer, Kielce 1997, s. 17-22.
36. *Początki zamków na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej*, „Teki Krakowskie”, t. VII, 1998, s. 13-23.
37. *Średniowieczne rezydencje obronne Półkoźców w zachodniej Małopolsce. Wstęp do problematyki badań*, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Archaeologica”, nr 22:1998, s. 147-166.
38. *Warowne budowle na Podhalu i Spiszu*, „Teki Krakowskie”, t. VIII, 1998 s. 171-174
39. **Średniowieczne budowle obronne na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego i w okolicy w świetle wyników nowszych badań, Ojców 1999**, ss. 35.]
40. *Château et ville en Pologne de midi*, [w:] *Castrum Bene*, t. 6, Praha 1999, s. 139-152.
41. *Badania wykopaliskowe reliktyw cysterny na zamku olsztyńskim koło Częstochowy w r. 1997*, „Ziemia Częstochowska”, T. XXVI:1999, s. 179-184.
42. *Zamek sławkowski - wątpliwości ciąg dalszy*, „Teki Krakowskie”, t. X, 1999, s. 185-193.
43. *Wstęp do problematyki małopolskich zamków miejskich*, [w:] *Rozprawy i Studia w sześćdziesiątą rocznicę urodzin prof. zw. dra hab. Jana Przewłockiego*, Częstochowa 2000, s. 7-12.
44. *Wstęp do studiów nad średniowiecznymi rezydencjami obronnymi możnowładztwa w województwie sandomierskim*, [w:] *Przemiany architektury rezydencjonalnej w XV do XVIII w. na terenie dawnego województwa sandomierskiego. Wybrane przykłady. Materiały z sesji Naukowej Kielce 18 września 1999*, red. L. Kajzer, Kielce 2000, s. 9-18.
45. *Wyniki badań wykopaliskowych na zamku w Olsztynie koło Częstochowy*, [w:] *Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych w 1997 roku*, Katowice 2000, s. 178-183.
46. **Leksykon zamków w Polsce, Warszawa 2001**, red. L. Kajzer, ss. 592.
{współautorzy L. Kajzer, J. Salm}
Rec. Miroslav Plaček, Archeologické rozhledy, t. LVI:2004, s. 708-711.
Rec. István Feld, Castrum. A Castrum Bene Egyesület Hírlevele, 1. szám, Budapest 2005, s. 76-89
47. *Przegląd archeologicznych badań średniowiecznych budowli obronnych w Dolinie Prądnika i w południowej części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej*, [w:] *Badania naukowe w południowej części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Materiały konferencyjne - referaty, postery, sesje terenowe*.

- Ojców, 10-11 maja 2001 r., red. J. Partyka, Ojców 2001, s. 371-374.
48. *Badania archeologiczne reliktyw średniowiecznych budowli obronnych na Jurze Ojcowskiej w latach dziewięćdziesiątych*, [w:] *Z archeologii Ukrainy i Jury Ojcowskiej*, red. J. Lecha i J. Partyki, Ojców 2001, s. 395-412.
 49. *Wyniki wstępnych badań archeologicznych reliktyw średniowiecznego zamku w Ostrężniku, gm. Janów, woj., śląskie, „Ziemia Częstochowska”*, t. XXVIII, 2001, s. 17-22
 50. *Geneza obronnych rezydencji możnowładztwa w Polsce piastowskiej*, [w:] *Castrum, urbis et bellum., Sbornik navukovych prac. Prisyjačaenna pamiaci prafesara Michajsa Tkačova*, red. G. Siemiančuk, A Macielski, Baranovičy 2002, s. 232-236.
 51. *Początki zamków w Karpatach polskich*, [w:] *Zamki i przestrzeń społeczna w Europie Środkowej i Wschodniej*, red. M. Antoniewicz, Warszawa 2002, s. 247-255.
 52. *Średniowieczne zamki a szlaki komunikacyjne ziemi krakowskiej. Wstęp do studiów*, [w:] „*Archaeologia Historica Polona*”, t. 13, Toruń 2003, s. 245-255.
 53. *Ze studiów nad genezą zamków w Pieninach*, [w:] *Polonia Minor Medii Aevi. Studia ofiarowane Panu Profesorowi Andrzejowi Żakiemu w osiemdziesiątą rocznicę urodzin.* red. Z. Woźniak i J. Garncarski, Kraków-Krosno 2003, s. 487-496.
 54. *Les restes des enceintes du Haut moyen-âge en Pologne méridionale*, „*Biuletyn Instytutu Filozoficzno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie*”, nr 32/10/2003, s. 61-68.
 55. *Ze studiów nad średniowiecznymi klasztorami obronnymi w południowej Polsce*, „*Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Zeszyty Historyczne*”, t. VII, 2003, s. 99-102.
 56. *Czy Władysław opolski był twórcą systemu obronnego na pograniczu Małopolski i Śląska?*, „*Tarnogórski Rocznik Muzealny*”, t. I, 2003, s. 106-117.
 57. *Zamek Ostrężnik w świetle dotychczasowych badań*, [w:] *Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej*, t. 2 – Kultura, pod red. J. Partyki, Ojców 2004, s. 19-24.
 58. *Zamki fundacji Kazimierza Wielkiego na terenie dawnego województwa sandomierskiego. Wstęp do problematyki badań*, [w:] *Późnośredniowieczne zamki na terenie dawnego województwa sandomierskiego*, red. L. Kajzer, Kielce 2005, s. 9-16.
 59. *Średniowieczne budowle obronne na terenie Jury Ojcowskiej w świetle wyników nowszych badań*, Ojców 2006, ss. 37.
 60. *Małopolskie zamki – wstęp do problematyki badawczej*, [w:] *I Forum Architecturae Poloniae Medievalis*, red. K. Stala, Kraków 2007 [2008], s. 189-193.
 61. *Stan badań reliktyw zamków na pograniczu polsko-słowackim* [w:] *Zamki na historycznym szlaku handlowym pogranicza polsko-słowackiego*, red. B. Chudzińska, Muszyna 2010, 13-28

62. *Król Wacław II – budowniczy zamków na pograniczu polsko-węgierskim*, [w:] *II Forum Architecturae Poloniae Medievalis*, red. K. Stala, Kraków 2011, s. 315-328.

AUTOREFERAT

Źródłem inspiracji do podjęcia przeze mnie studiów archeologicznych i wyboru specjalności „archeologia średniowiecza” były ruiny tajemniczego zamku usytuowanego w Pieninach. Jego relikty wieńczą wyniosłe, skaliste wzgórze (792 m n.p.m.), położone w masywie Trzech Koron, w pobliżu Krościenka n.D., gdzie się urodziłem i uczęszczałem do szkoły podstawowej oraz liceum. W czasie studiów na Uniwersytecie Jagiellońskim zetknąłem się z wybitnymi i sławnymi profesorami, którzy przekazali mi gruntowną wiedzę o pradziejach ziem Polski i Europy. Wpili mi również podstawowe zasady pracy naukowej, wśród których krytycyzm i samodzielność poczynań badawczych zajmowały poczesne miejsce. Zdolność do przyswajania tych prawideł miałem okazję wykazać, podejmując temat pracy magisterskiej, wykraczający chronologicznie poza wykładany nam program archeologii, kończący się osiedleniem na ziemiach polskich plemion słowiańskich, przybyłych znad Dniepru. Poszukując bardziej precyzyjnych metod datowania, stosowanych dotychczas w badaniu późnego średniowiecza, zwróciłem uwagę na ostrogi, odkrywane dość często, a mające – w moim przekonaniu – zalety dobrych datowników, ze względu na szybką ewolucję ich konstrukcji i wyglądu. Przydatność tych zabytków do ustalania chronologii badanych warstw i obiektów kulturowych wykazała znakomicie już w latach 50. minionego wieku prof. Zofia Kurnatowska, kończąc jednak swe ustalenia na wczesnym średniowieczu. W efekcie moich kwerend w zbiorach muzealnych, stworzyłem w pracy magisterskiej, napisanej pod opieką wybitnego znawcy epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, prof. Marka Gedla, ciąg typologiczno-chronologiczny ostróg wytwarzanych i używanych w Małopolsce w XIII-XV w. Skróconą i nieco poprawioną wersję tego schematu opublikowałem po kilku latach, niestety w

języku francuskim, co ograniczyło nieco możliwość jego wykorzystania przez szerszą rzeszę badaczy i weryfikację poprawności mych ustaleń.

Będąc jeszcze na piątym roku studiów, zostałem zatrudniony w Dziale Krakowa Przedlokacyjnego Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Tu pod opieką znakomitego specjalisty archeologii miejskiej, prof. Kazimierza Radwańskiego, nabyłem umiejętności w zakresie eksploracji warstw wczesno- i późnośredniowiecznych, wykonując dziesiątki nadzorów i drobnych rozpoznań wykopaliskowych na obszarze Krakowa. Pracując w muzeum, kontynuowałem również studia nad średniowiecznym uzbrojeniem. W ramach mych zainteresowań opracowałem katalogowo wszystkie zabytki tej kategorii przechowywane w zbiorach MAK. Miałem także dostęp do archiwum Muzeum, w którym przechowywano dokumentację (opisy i rysunki) z badań weryfikacyjnych reliktyw średniowiecznych budowli obronnych w Małopolsce, prowadzonych przez prekursora archeologii średniowiecza, doc. Gabriela Leńczyka († 1977). W 1983 r. udało mi się opracować i opublikować ową dokumentację w formie katalogu małopolskich grodzisk i zamczysk.

Zdobywszy w Muzeum umiejętności z zakresu metodyki prowadzenia badań wykopaliskowych stanowisk średniowiecznych, mogłem podjąć rozpoznania archeologiczno-architektoniczne reliktyw zamku Pieniny. Były to trudne technicznie, niemal wysokogórskie, eksploracje wykopaliskowe (1977-78), jednakże ich wynikiem przyniosły nowe, ważne ustalenia dotyczące chronologii funkcjonowania warownej budowli i jej fundatora oraz satysfakcja ze spełnienia młodzieńczych marzeń.

Nie znajdując w środowisku krakowskich archeologów merytorycznej opieki nad moimi zainteresowaniami, nawiązałem w 1979 r. kontakt z historykami. Szczególnie owocna i ukierunkowująca me dalsze studia okazała się współpraca z wybitnymi mediewistami zatrudnionymi w Pracowni Słownika Historyczno-Geograficznego Małopolski w Średniowieczu Instytutu Historii PAN, kierowanej przez prof. Jerzego Wiśniewskiego, a później dr. Franciszka Sikorę. Pod ich opieką

zdobywałem wiedzę na temat źródeł pomocnych w odtwarzaniu dziejów średniowiecznego osadnictwa w Małopolsce. Staralem się również wzbogacić opracowywane i sukcesywnie publikowane hasła informacjami o odkryciach archeologicznych dokonanych na obszarze poszczególnych miejscowości. Dzięki temu pełniłem rolę początkowo nieformalnego konsultanta, a później już stałego współpracownika, co odnotowywano, umieszczając moje nazwisko na okładkach lub stronach tytułowych kolejnych zeszytów *Słownika*. Doceniając me kompetencje, w 1986 r. Dyrektor Instytutu Historii PAN, prof. Janusz Tazbir zlecił mi opracowanie recenzji wydawniczej II cz., zesz. 1 *Słownika krakowskiego*. Opiniowałem do druku także dwa kolejne zeszyty.

Zdobyta wiedza pozwoliła mi spojrzeć znacznie szerzej na zagadnienia średniowiecznego osadnictwa Małopolski, odtwarzanego na podstawie ujawnionych źródeł archeologicznych i analizować je w złożonym i pełnym kontekście historycznym. W efekcie nabytych umiejętności mogłem przystąpić do studiów nad problematyką średniowiecznego budownictwa obronnego Małopolski i odsunąć nieco na bok temat bronioznawstwa. Powodem zmiany mych głównych zainteresowań było ważne sympozjum, zorganizowane w 1980 r. w Warszawie przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Archeologicznego i Numizmatycznego na temat: *Średniowieczne grody tzw. stożkowate w Polsce*. Z powodu braku w środowisku krakowskim specjalistów z tej dziedziny, zostałem wytypowany do przedstawienia rozpatrywanej problematyki w odniesieniu do Małopolski. Spełnienie tego postulatu wymagało jednak przeprowadzenia szerszych analiz, ponieważ w dotychczasowych studiach nad grodziskami stożkowatymi, utożsamianymi z relikdami ufortyfikowanych siedzib rycerskich, południowa Polska była pomijana. Sporadycznie bowiem notowano tu istnienie tego typu założeń obronnych. Dzięki zgłębieniu tematu stało się możliwe wyjaśnienie nieobecności na analizowanym obszarze typowych grodzisk stożkowatych. Ze względu na odmienność ukształtowania terenu, obronne rezydencje rycersko-możnowładcze sytuowano przeważnie na wzgórzach i

wyniosłych cyplach, a ich pozostałości mają inną formę geomorfologiczną. Dzięki tym ustaleniom można było włączyć Małopolskę do bardzo już zaawansowanych studiów nad tzw. grodziskami stożkowatymi, licznie odkrywanymi i badanymi w niżowych częściach Polski. Przedstawienie moich ustaleń spotkało się z pozytywnym przyjęciem zgromadzonych badaczy, co zaowocowało nawiązaniem przeze mnie kontaktów z wybitnymi znawcami średniowiecznego budownictwa obronnego w Polsce. Wyniki dalszych moich studiów mogłem zatem konfrontować z wiedzą kompetentnych badaczy, zwłaszcza z prof. Leszkiem Kajzerem (wówczas jeszcze doktorem).

W toku analizowania i studiowania problematyki pojawiały się nowe zagadnienia badawcze, które nie zostały dotychczas szerzej wyjaśnione. W pierwszym rzędzie należało rozpatrzyć kwestię funkcjonowania i zakresu przestrzegania tzw. regale grodowego, obowiązującego w Polsce wczesnofeudalnej. Swe poglądy miałem możliwość przedstawienia na sympozjum zorganizowanym w 1987 r. w Poznaniu. W wygłoszonym referacie postulowałem zwrócenie uwagi na założenia obronne, wznoszone w XIII w. w obrębie biskupich kasztelanii majątkowych. Zgłosiłem sugestię, iż właśnie tu doszło do pierwszych wyłomów w regale grodowym, a reforma ustroju społeczno-gospodarczego, przeprowadzona w Polsce w drugiej połowie XIII w. i na początku następnego stulecia, umożliwiła również możnowładcom przełamanie obowiązującego wcześniej prawa.

W kolejnych latach znacznie pogłębiłem interesujący mnie temat i w związku z tym podjąłem decyzję o ujęciu analizowanej problematyki w formie dysertacji doktorskiej i przedstawieniu jej w 1989 r. do oceny na Uniwersytecie Jagiellońskim. Opiekunem naukowym mego przewodu doktorskiego został nieodżałowanej pamięci prof. Kazimierz Godłowski. Nie będąc specjalistą w tej dziedzinie wiedzy, postarał się o powołanie na recenzentów wybitnych archeologów-mediewistów i dodatkowo historyka średniowiecza. Przedstawioną

pracę opiniowali: prof. Jadwiga Chudziakowa (UMK), prof. Leszek Kajzer (UŁ) i prof. Zbigniew Perzanowski (UJ). Dysertacja została oceniona pozytywnie.

W międzyczasie zmieniłem miejsce zatrudnienia i podjąłem pracę w Wojewódzkim Ośrodku Archeologiczno-Konserwatorskim w Kielcach, kierowanym przez dr Elagę Gąssowską. Zakres moich obowiązków obejmował weryfikację grodzisk i zamczysk na obszarze województwa kieleckiego. Dzięki tym pracom poszerzyłem swoją wiedzę o średniowiecznych założeniach obronnych na terenie dawnej ziemi sandomierskiej. Prowadzona weryfikacja nie ograniczała się wyłącznie do prac terenowych. Wzbogacały ją opracowania historyczne oparte na szerokiej kwerendzie archiwalnej w źródłach pisanych oraz propozycje kierunków dalszych badań i zabiegów konserwatorskich. Przeprowadziłem ponadto stacjonarne badania archeologiczne pozostałości średniowiecznych rezydencji możnowładczych: Karwacjanów herbu Zadora w Janowiczkach (gm. Raclawice) oraz przedstawicieli rodu Lisów w Kozłowie.

Publikowane artykuły i wygłaszane referaty zwróciły uwagę również badaczy zagranicznych i zaczęto mnie zapraszać od 1992 r. na sympozja archeologii historycznej w Czechach i na Słowacji. Organizowane co roku konferencje gromadzą szerokie grono badaczy z Europy Środkowej. Uczestniczyłem również w prestiżowych sympozjach „Castrum Bene”, które odbyły się na Węgrzech, w Czechach, na Słowacji i w Polsce.

Po likwidacji WOAK-u przystąpiłem w 1991 r. do organizowania krakowskiego oddziału nowej instytucji naukowo-konserwatorskiej Ośrodka Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego (obecnie Narodowy Instytut Dziedzictwa). Praca w Ośrodku znacznie poszerzyła me horyzonty badawcze, gdyż miałem możliwość uczestniczenia w studiach nad krajobrazem kulturowym Małopolski w gronie specjalistów z różnych dyscyplin badawczych. Szczególnie inspirująca i pouczająca okazała się współpraca z wybitnym znawcą tej problematyki, prof. arch. Januszem Bogdanowskim. W znakomitym zespole historyków, architektów, historyków sztuki i etnografów opracowaliśmy

kilkadziesiąt programów, ekspertyz oraz projektów dotyczących zintegrowanej opieki nad zabytkami i zewidencjonowaliśmy ich zasób. Rola archeologii w tych studiach nie była bynajmniej poślednia. Spośród opracowanych studiów na wspomnienie zasługuje przede wszystkim *Ocena oddziaływania autostrady A-4, A-12 na odcinku Zgorzelec – Tarnów (661 km) na dobra kultury objęte ochroną* (Kraków 1995), w której zewidencjonowałem wszystkie stanowiska archeologiczne dotychczas ujawnione (AZP, odkrycia przypadkowe) położone w pasie projektowanej autostrady na odcinku 661 km i przedstawiłem wytyczne dotyczące dalszych ich badań. W latach 1995-1998 uczestniczyłem w realizacji V Programu Resortowego Ministerstwa Kultury i Sztuki pn. „Ochrona i konserwacja zabytkowego krajobrazu kulturowego”, którego przewodniczącym był prof. dr hab. Janusz Bogdanowski. W ramach programu napisałem dwa obszernie studia: *Archeologiczne dziedzictwo kulturowe w krajobrazie* (Kraków 1996) oraz *Archeologia krajobrazu kulturowego ziemi krakowskiej w średniowieczu* (Kraków 1997). Byłem również współautorem opracowań poszczególnych województw w ramach wydawnictwa *Ochrona zabytkowego krajobrazu kulturowego województw: tarnowskiego* (Kraków 1997), *krakowskiego* (Kraków 1997), *nowosądeckiego* (Kraków 1997) i *bielskiego* (Kraków 1998). Dużym przedsięwzięciem naszego zespołu było opracowanie Planów ochrony Parków Narodowych: Bieszczadzkiego Parku Narodowego, Tatrzańskiego Parku Narodowego, Ojcowskiego Parku Narodowego i Pienińskiego Parku Narodowego. Uczestniczyłem również w pracach nad dokumentacją do wpisu na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO: Doliny Prądnika, (Kraków 2001), Jasnej Góry (Kraków 2005) i Doliny Dunajca (Kraków 2008).

W zakresie moich obowiązków były również badania archeologiczne. W latach 1993-1995 przeprowadziłem prace wykopaliskowe w obrębie reliktyw średniowiecznego zamku w Białym Kościele (gm. Wielka Wieś). Wyniki badań terenowych i rezultaty kwerend źródłowych pozwoliły wyjaśnić funkcję i chronologię ufortyfikowanego założenia oraz jego morfologię. Zamek spełniał w

XIV wieku zadania obronnej rezydencji możnowładczego rodu Syrokomlów. Kres funkcjonowania założenia spowodowała w drugiej połowie XIV stulecia katastrofa budowlana. Diedzice włości wzniesli swą nową ufortyfikowaną rezydencję w pobliskiej Korzkwi. Bardzo ważne ustalenia można było poczynić również dzięki przeprowadzonym przeze mnie w 1993 r. rozpoznaniom wykopaliskowym o niewielkim zakresie przestrzennym w Sułoszowej (gm. loco). Wyniki eksploracji pozwoliły zidentyfikować badane relikty warownego założenia z pozostałościami zamku (*castrum Scala*), wzniesionego w 1228 r. przez księcia Henryka Brodatego, walczącego wówczas o Kraków. Tym samym udało nam się wyjaśnić początkowe dzieje dwóch innych ufortyfikowanych założeń, położonych w sąsiedztwie, a mianowicie obronnego klasztoru w Grodzisku i zamku Pieskowa Skała, z którymi badacze łączyli historyczne wzmianki o *castrum Scala*.

Osobnym polem mej działalności było sporządzanie opinii i ekspertyz wynikających z pełnienia w latach 1995-2006 funkcji Rzecznawcy Ministra Kultury i Sztuki w specjalności „Badania archeologiczne późnego średniowiecza i czasów nowożytnych”. Opracowałem ponad 30 opinii dotyczących głównie prac badawczych i konserwatorskich prowadzonych na średniowiecznych zamkach oraz innych obiektach podlegających ochronie konserwatorskiej, jak również opiniowałem plany zagospodarowania przestrzennego. W ostatnich kilku latach przeprowadzałem ponadto z ramienia NID kontrolę poprawności eksploracji i dokumentowania wyników badań wykopaliskowych realizowanych na terenie budowanej autostrady A4 w granicach województwa małopolskiego.

W 1996 r. zostałem zatrudniony na stanowisku adiunkta w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie (obecnie Akademia im. Jana Długosza). Prowadzę tu wykłady i ćwiczenia z przedmiotu „Pradzieje ziem polskich” oraz konwersatoria i wykłady monograficzne z dziedziny kultury materialnej w średniowiecznej Polsce. Praca dydaktyczna i kontakt z młodzieżą przynosi mi wiele satysfakcji. Za działalność naukową i dydaktyczną byłem czterokrotnie wyróżniany przez Rektora AJD nagrodami II stopnia (2000-2004). Ważną częścią mej pracy w Akademii jest

opieka nad studentami należącymi do, założonej przeze mnie, Sekcji Archeologicznej Koła Naukowego Studentów Historii. Polega ona na przewodniczeniu w licznych spotkaniach, na których są wygłaszane referaty dotyczące archeologii oraz omawiane i opracowywane wyniki naszych badań terenowych prowadzonych w ramach letnich obozów naukowych. Studenci uczestniczyli w kilkusezonowych badaniach wykopaliskowych trzech stanowisk archeologicznych: reliktyw zamku w Olsztynie (woj. śląskie), pozostałości średniowiecznej i nowożytnej pustelni w Zlatem (okr. Bardejów – Słowacja) oraz resztek zamku w Ostreżniku (gm. Janów). Odbyliśmy również trzytygodniowy objazd naukowy znamienitych obiektów zabytkowych w okolicach Chersonia i na Krymie.

Ważną częścią mej aktywności naukowej jest współpraca z archeologami z Republiki Słowackiej i Czeskiej oraz badaczami ukraińskimi. Polega ona na uczestnictwie w sympozjach, spotkaniach naukowych i wspólnych badaniach powierzchniowych oraz wykopaliskowych na terenie Karpat (m.in. Rynku w Bardejowie we współpracy z dr. Gabrielem Lukačem). Kontakt z najwybitniejszymi w Polsce archeologami-mediewistami zapewnia mi z kolei członkostwo w Radzie Naukowej Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności przy UMK w Toruniu. Od kilkunastu lat uczestniczę ponadto w licznych posiedzeniach Rad Naukowych Pienińskiego Parku Narodowego i Ojcowskiego Parku Narodowego, których jestem członkiem od czterech kadencji.

Moja działalność naukowa w ostatnich latach, nieco osłabiona zmaganiem z ciężką chorobą, dotyczy głównie katalogowych i syntetycznych ujęć średniowiecznych zamków w dolinie Dunajca i na terenie Jury Ojcowskiej. Interesują mnie nie tylko kwestie związane z morfologią budowli obronnych, lecz przede wszystkim sprawowane funkcje ufortyfikowanych założeń w ramach administracyjnych i obronnych zadań monarchii Piastów i Jagiellonów oraz próba osadzenia tych ważnych budowli w ówczesnym krajobrazie kulturowym.

5. Pozostałe publikacje

63. *Kościół św. Marcina w Krakowie*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1977*, Warszawa 1978, s. 230.
64. *Ulica Basztowa w Krakowie*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1977*, Warszawa 1978, s. 229.
65. *Zamek Pieniny*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1977*, Warszawa 1978, s. 151-252.
66. *Janowiczki*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1978*, Warszawa 1979, s. 232.
67. *Zamek Pieniny*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1978*, Warszawa 1979, s. 260-261.
68. *Janowiczki*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1979*, Warszawa 1980, s. 196-197.
69. *Radom. Kościół św. Wacława*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1979*, Warszawa 1980, s. 213-214.
70. *Tylicz*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1979*, Warszawa 1980, s. 248.
71. *Janowiczki*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1980*, Warszawa 1981,
72. *Kraków ul. Gołębia*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1981*, Warszawa 1982, s. 236-237.
73. *Średniowieczne ostrogi z gwiaździstym bodźcem z terenu Małopolski*, „Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Naukowych PAN”, 1981, t. 25/1 [1983], s. 19-20.
74. *Janowiczki*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1983*, Warszawa 1984s. 195-196.
75. *Les éperons à molette du territoire de la Petite Pologne au Moyen Âge*, [w:] *Memoires archeologiques*, red. A. Kokowski, Lublin 1985, s. 161-179.
76. *Kierunki rozwoju przestrzennego Krościenka nad Dunajcem w okresie średniowiecza (uwagi polemiczne)*, „Teka Komisji Urbanistyki i Architektury PAN”, t. 19, 1985 s. 87-92.
77. *Krzelów*, *Informator Archeologiczny. Badania 1984*, Warszawa 1985, s. 167.
78. *Janowiczki*, *Informator Archeologiczny. Badania 1984*, Warszawa 1985, s. 164-165.
79. *Janowiczki*, *Informator Archeologiczny. Badania 1985*, Warszawa , 1986, s. 164-165.
80. *Janowiczki*, *Informator Archeologiczny. Badania 1986*, Warszawa 1987, s. 181-182.
81. *Kozłów*, *Informator Archeologiczny. Badania 1987*, Warszawa 1988, s. 129-130.
82. *Między Północą a Południem*, *Wiadomości Konserwatorskie*, 3-4/1991, s. 50-51.

83. Kozłów, *Informator Archeologiczny, Badania 1988*, Warszawa 1992, s. 129-130.
84. *Mapy i wykazy stanowisk średniowiecznych i nowożytnych na terenie Małopolski*, „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, Seria Archeologiczna”, nr 36: 1989-1990, s. 222-230.
85. Kozłów, *Informator Archeologiczny, Badania 1990*, Warszawa 1994, s. 100-.
86. *Stan i perspektywy rozwoju archeologii Małopolski późnośredniowiecznej*, „Archaeologia Historica Polona”, t. 1, Toruń, s. 9-37.
87. *Późne średniowiecze*, [w:] *Pradzieje i średniowiecze, Natura i Kultura w Krajobrazie Jury*, t. IV, Kraków, 1995, red. S. Kołodziejski, A. Matoga, s. 151-162.
88. *Zarys dziejów prahistorycznego i średniowiecznego osadnictwa w Pieninach*, [w:] *Księga Jubileuszowa 50. lecia Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Krościenku n.D.*, red. F. Kolkowicz, Krościenko 1995, s. 101-110.
89. *Pradzieje*, [w:] *Kronika dziejów Polski*, red. A. Nowak, Kraków 1995, s. 7-24.
90. *Pradziejowe i średniowieczne osadnictwo*, [w:] *Krakowskie Parki Krajobrazowe. Informator przyrodniczy*, red. S. Michalik, Kraków 1996, s. 50-56.
91. *AZP a archeologia średniowiecza i nowożytności - uwagi obserwatora z Małopolski*, [w:] *Archeologiczne Zdjęcie Polski - metoda i doświadczenia. Próba oceny*, red. D. Jaskanis, Warszawa 1996, s. 168-176.
92. *Z problematyki archeologicznych badań nad późniejszym średniowieczem*, [w:] *Z archeologii Małopolski. Historia i stan badań zachodniomałopolskiej wyżyny lessowej*, red. K. Tunia, Kraków 1997, s. 409-430.
93. *Bibliografia prac Franciszka Sikory do roku 1997*, „Teki Krakowskie”, t. V/1997, s. 5-12.
94. *Głos w dyskusji* [w:] *Z archeologii Małopolski. Historia i stan badań zachodniomałopolskiej wyżyny lessowej*, red. K. Tunia, Kraków 1997, s. 407, 431-432.
95. *Pradzieje*, [w:] *Kronika Polski*, wyd. II rozszerzone red. A. Nowak, Kraków 1998, s. 147-166.
96. *Ochrona wartości krajobrazu i środowiska kulturowego w studium do planu i miejscowym planie zagospodarowania gminy*, [w:] *Studia i Materiały „Krajobrazy”*, t. 18 (30) 1998, praca zbiorowa pod red. Z. Myczkowskiego, Warszawa 1998, ss. 186.
97. *Bibliografia prac Mariana Korneckiego do roku 1998*, [w:] *Patentia et Tempus. Księga jubileuszowa dedykowana doktorowi Marianowi Korneckiemu*, red. O. Dyba, S. Kołodziejski, R. Marcinek, Kraków 1999, s. 6-21.
98. *Uwagi o roli archeologii w badaniu dawnego krajobrazu kulturowego* [w:] *Krajobrazy. Księga Pamiątkowa w 70. rocznicę urodzin Profesora Janusza Bogdanowskiego*, Kraków 2000, red. S. Kołodziejski, R. Marcinek, s. 119-141.
99. *Bibliografia prac prof. Janusza Bogdanowskiego do roku 1999*, [w:]

- Krajobrazy. Księga Pamiątkowa w 70. rocznicę urodzin Profesora Janusza Bogdanowskiego*, red. S. Kołodziejski, R. Marcinek, Kraków 2000, s. 33-48.
100. *Krajobraz kulturowy Polski. Województwo małopolskie*, red. J. Bogdanowski, Kraków-Warszawa 2001, ss. 240 {współautorzy O. Dyba, R. Marcinek, Z. Myczkowski, A. Siwek, T. Śledzikowski}
101. *Bibliografia prac Mariana Korneckiego* [w:] *Świat miniony. Architektura drewniana Małopolski ze szkicownika Mariana Korneckiego*, Kraków 2002, red. R. Marcinek, s. 211-231.
102. *Dziedzictwo kulturowe Pienińskiego Parku Narodowego i jego otoczenia*, [w:] *Ochrona dóbr kultury i historycznego związku człowieka z przyrodą w Parkach Narodowych*, red. J. Partyka, Ojców 2003, s. 369-382 {współautor Andrzej Siwek}.
103. *Profesor Leszek Kajzer*, [w:] *Przeszłość z perspektywy źródeł materialnych i pisanych*, „Archaeologia Historica Polona”, t. 15/1, Toruń 2005, s. 11-19.
104. *Olsztyn k. Częstochowy, zamek, woj. częstochowskie*, [w:] *Informator Archeologiczny. Badania 1997*, Warszawa 2006, s. 256-258.
105. *Dziedzictwo kulturowe Pienin polskich*, „Pieniny – Przyroda i Człowiek”, t. 9, 2006, s. 157-174 (współautor A. Siwek).
106. *Jura Ojcowska w średniowieczu*, [w:] *Jura Ojcowska w pradziejach i początkach państwa polskiego*, red. J. Lech, J. Partyka, Ojców 2006, s. 547-574.
107. *Zgrzebło i podkowa* [w:] *Kraków europejskie miasto prawa magdeburskiego 1257-1791, Katalog wystawy*, Kraków 2007, s. 333.
108. *Bibliografia prac Mariana Korneckiego*, „Teki Krakowskie”, t. XV, 2008, s. 11-27.
109. *Gabriel Leńczyk – prekursor archeologii średniowiecza i okresu nowożytnego w Polsce*, „Teki Krakowskie”, t. XVI, 2009, s. 76-81.
110. *Fundacje architektoniczne i budowlane możnowładztwa małopolskiego w średniowieczu. Wstęp do problematyki badawczej*, [w:] *II Kongres Mediewistów Polskich. Średniowiecze w rozjaśnieniu*, red. K. Skupieński, Warszawa 2010, s. 133-142.
111. *Odbudowa miasta i konserwacja zabytków*, [w:] *Szydłów przez stulecia*, red. C. Jastrzębski, Szydłów 2011, s. 223-240.

RECENZJE

- 1 Rec. *Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego w średniowieczu*, cz. I, z. 1, „Acta Archaeologica Carpathica”, t. XXIII, 1984, s. 277-281.
- 2 Rec. F. Kiryk, *Rozwój urbanizacji Małopolski XIII-XVI wieku. Województwo krakowskie*, Kraków 1985, w: „Wierchy”, R. 55, 1990, s. 343-344.
- 3 1990 Rec. *Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego w średniowieczu*, Wrocław 1980-1986, w: „Wierchy”, R. 55, 1990, s. 344-347.

- 4 *Nowe prace o zamku w Niedzicy*, „Wierchy”, R. 56, [1987], s. 243-246.
- 5 *O zamkach w Czorsztynie i Niedzicy*, „Wierchy”, R. 57 1993, [1988-1991], s. 430-432.
- 6 Rec. „Acta Archaeologica Carpathica”, t. XXIX, w: „Wierchy”, R. 57 1993 [1988-1991], s. 444-445.
- 7 Rec. „Acta Archaeologica Carpathica”, t. XXX, w: „Wierchy”, R. 57 1993, [1988-1991], s. 445.
- 8 Rec. *Dwór w cieniu zamku. Marcei Drohojowski, dziedzic na Czorsztynie...*, Nowy Sącz-Zakopane 1988, w: „Wierchy”, R. 57 1993 [1988-1991], s. 428-429.
- 9 Rec. M. Slivka, A. Vallasek, *Hrady a hradky na vychodnom Slovensku*, Kosice 1991, „Acta Archaeologica Carpathica”, t. 32:1993-1994, s. 230-233.
- 10 Rec. J. Marszałek, *Katalog grodzisk i zamczysk w Karpatach*, Warszawa 1993, w: „Wierchy”, R. 59, 1994, s. 208-211.
- 11 Rec. A. Skorupa, *Zamki i kasztele na Polskim Podtatrze*, Kraków 1995, w: „Wierchy”, R. 61:1995, 1996, s. 283-285.

ENCYKLOPEDIA

1. *Encyklopedia Polski*, red. R. Marcinek, Wydawnictwo Ryszard Kluszczyński, red. A. Nowak, Kraków 1896. [130 haseł].
2. *A - Z. Popularna Encyklopedia*, Wydawnictwo Ryszard Kluszczyński, red. J. Marcinek, Kraków 1997. [110 haseł]
3. *Encyklopedia dla młodzieży*, Wydawnictwo Ryszard Kluszczyński, red. R. Marcinek, Kraków 1997. [120 haseł].
4. *Encyklopedia Powszechna*, Kraków 1999 red. J. Marcinek, Wydawnictwo Kluszczyński [180 haseł]
5. *Encyklopedia Popularna*, Kraków 1999 red. J. Marcinek, Wydawnictwo Kluszczyński [120 haseł]
6. *Encyklopedia sztuki polskiej*, red. J. K. Ostrowski, Kraków 2001, (8 haseł).
7. *Encyklopedia gimnazjalisty*, red. A. Nowak, Kraków, 2001, s. 79 - 110 [18 rozdziałów]:
8. *Encyklopedia Powszechna*, t. 1-8, wyd. Kluszczyński, Kraków 2002 [280 haseł].
9. *Nowa encyklopedia Szkolna*, red. K. Kierejsza, Wydawnictwo Zielona Sowa Kraków 2004, [17 rozdziałów, s. 20-36, 72-84].
10. *Encyklopedia Współczesna 1978-2004*, red. J. Marcinek, Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków 2004 [77 haseł].
11. *Encyklopedia Szkolna. Historia*, red. B. Wygonik-Barzyk, M. Stęplewska, wyd. Zielona Sowa, Kraków 2004 [82 hasła].
12. *Encyklopedia Powszechna*, Wydawnictwo Zielona Sowa, red. J. Marcinek, Kraków 2007. [120 haseł].
13. *Słownik krajoznawczy*, [w:] *Po Krakowie i Małopolsce. Słownik*

krajoznawczy, red. J. Partyka, K. Pucek, Kraków 2009, s. 157-159; [21 opisów: 160-161; 165; 169-170; 176-181; 187-189; 195-196; 232-233.

14. *Ilustrowana Encyklopedia Powszechna*, Kraków 2011, red. J. Marcinek, [180 haseł].

Popularnonaukowe

1. *Muszyna*, Gazeta Wyborcza, Gazeta w Krakowie, 1992, nr 20 (141), s. 7
2. *Janowiczki*, Gazeta Wyborcza, Gazeta w Krakowie 1992, nr 25 (143), s 10
3. *Czorsztyń*, Gazeta Wyborcza, Gazeta w Krakowie 1992, nr 26 (144), s. 10
4. *Zamek Pieniny*, Gazeta Wyborcza, Gazeta w Krakowie 1992, nr 26 (144), s. 10
5. *Force Recon. Jednostki specjalne*, „Komandos”, 1997, nr 2, s. 11-13.
6. ***Polska. Dzieje Ojczyzny***, Kraków 2002, ss. 128 [współautorzy R. Marcinek i J. Polit].
7. ***Polska. Zamki***, Kraków 2004, ss. 64. {współautor Roman Marcinek}.
8. *Dziedzictwo kulturowe okolic Ojcowa*, red. S. Kołodziejcki i J. Partyka, Ojców 2003, [opisy s. 7-18, 34-36, 48-50].
9. *Od Złotego Potoku do Ojcowa. Szlakiem wyprawy naturalistów z 1854 r.*, red. J. Partyka i A. Tyc, Ojców 2004. [73 opisy miejscowości].
10. ***Polska. Dzieje wojenne***, red. R. Marcinek, Kraków 2004 [12 rozdziałów, s. 4-16]
11. ***Polska. Atlas najpiękniejszych zabytków***, Kraków 2005, ss. 288 {współautorzy: O. Dyba, R. Marcinek, A. Siwek, T. Śledzikowski}
12. ***Poland – history of Poland***, transl. W. Chłopicki, B. Śpiewak, A. Wyrwa, Kraków 2005 {współautorzy R. Marcinek, J. Polit}, ss. 130.
13. *Przewodnik sesji terenowych, [w:] W cieniu zamczyska Bonerów. W setną rocznicę utworzenia PTTK (1906-2006)*, red. J. Partyka, Ojców 2006, s. 153-275

Prace redakcyjne

1. *Pradzieje i średniowiecze, praca zbiorowa, Natura i Kultura w Krajobrazie Jury*, t. IV, Kraków, 1995, red. S. Kołodziejcki, A. Matoga.
2. *Patentia et Tempus. Księga jubileuszowa dedykowana doktorowi Marianowi Korneckiemu*, red. O. Dyba, S. Kołodziejcki, R. Marcinek, Kraków 1999.
3. *Księga Pamiątkowa w 70. rocznicę urodzin Profesora Janusza Bogdanowskiego*, Kraków 2000, red. S. Kołodziejcki, R. Marcinek
4. *Ilustrowane dzieje Polski*, red. (współredakcja G. Małachowski i R. Marcinek, Kraków 2000.
5. *Dziedzictwo kulturowe okolic Ojcowa*, Ojców 2003, ss. 64 (współredakcja J. Partyka).
6. „Teki Krakowskie” 1994 - 2009, t. I-XVI (redakcja lub współredakcja z R. Marcinkiem).

6. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo badawczych.

Ujęte w autoreferacie.

7. Kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi oraz udział w takich projektach:

W latach 1995-1998 uczestniczyłem w realizacji V Programu Resortowego Ministerstwa Kultury i Sztuki pn. „Ochrona i konserwacja zabytkowego krajobrazu kulturowego”, którego przewodniczącym był prof. dr hab. Janusz Bogdanowski. W ramach programu napisałem dwa obszerne studia: *Archeologiczne dziedzictwo kulturowe w krajobrazie* (Kraków 1996) oraz *Archeologia krajobrazu kulturowego ziemi krakowskiej w średniowieczu* (Kraków 1997).

Co roku uczestniczę w zbiorowych projektach badawczych realizowanych przez Instytut Historii AJD, kierowanymi przez prof. dr. hab. Marka Cetwińskiego.

8. Udział w konferencjach:

8.1 Wygłoszenie referatów na międzynarodowych i krajowych konferencjach i kongresach:

1980

1. Ogólnopolskie sympozjum pt. Średniowieczne grody tzw. stożkowate w Polsce; Warszawa Komisja Archeologiczna Polskiego Towarzystwa Archeologicznego i Numizmatycznego, 30-31.05.1980. referat: Uwagi na temat grodów średniowiecznych w Małopolsce.

1984

2. Międzynarodowe sympozjum pt. Małopolskie budownictwo obronne, Tarnów-Janowice, 3.10.1984, referat: Obronne rezydencje na terenie średniowiecznego województwa krakowskiego, org. Pracownie Konserwacji Zabytków, Oddział Kraków.
3. Ogólnopolska sesja archeologiczno-konserwatorska makroregionu południowego, Kielce - Św. Krzyż 25-27.04.1984, referat. Problematyka badawcza średniowiecznych założeń obronnych w północno-zachodniej Małopolsce, org. Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

1985

4. IV Sesja sprawozdawcza. Wyniki badań archeologicznych w Polsce w 1984 roku, Warszawa 13.02.1985, referat: Rezultaty badań zamku

rycerskiego w Janowiczkach-Raławicach, woj. kieleckie, org. Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie i Instytut Kultury Materialnej PAN.

5. Ogólnopolska sesja pt. Średniowieczne siedziby rycerskie na ziemi chełmińskiej na tle wyników analogicznych badań w Polsce, 3-4.05.1985 Bachotek-Brodnica, referat: Średniowieczne rezydencje obronne w zachodniej Małopolsce, org. Instytut Archeologii i Etnologii UMK w Toruniu.

1987

6. Ogólnopolska konferencja pt. Stan i potrzeby badań nad wczesnym średniowieczem w Polsce, Poznań 14-16.12.1987, referat: Wstęp do studiów nad genezą obronnych rezydencji możnowładczych, org. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk Wydział Historii i Nauk Społecznych.

1989

7. Ogólnopolska sesja Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Rytrze, organizator ODZ, 27-29.04.1989; referat: Kwerendy źródłowe jako wytyczne do badań archeologicznych średniowiecznych zamków.

1990

8. Ogólnopolska sesja naukowa pt. Zamki Jury Krakowsko-Częstochowskiej; Sławków 16-17.03. 1990, referat: Początki średniowiecznych zamków na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. org. Urząd Wojewódzki w Katowicach.

1991

9. Ogólnopolska sesja naukowa w Kościerzynie k. Sieradza 4-6 grudnia 1991pt. Między Północą a Południem. Sieradzkie i Wieluńskie w późnym średniowieczu i czasach nowożytnych; referat: Średniowieczne budownictwo obronne na pograniczu Małopolski z województwem sieradzkim i ziemią wieluńską.

1992

10. XXIV międzynarodowa konferencja archeologii średniowiecza w Levoči (Czechosłowacja) 28.09-2.10. 1992, pt. Etnický pohyb a zmeny v štruktúre stredovekého osídlenia: referat: Średniowieczne zamki w dolinie Dunajca i Popradu., organ. Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti v Bratislavie.
11. I międzynarodowa sesja Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności, Toruń 21-22.11.1992; referat: Stan i potrzeby archeologii średniowiecznej Małopolski, org. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

12. Ogólnopolska sesja naukowa Igołomia 1992 pt. Historia i stan badań nad prahistorią i średniowieczem zachodniomałopolskiej wyżyny lessowej; referat: Z problematyki archeologicznych badań nad późniejszym średniowieczem, org. Instytut Historii Kultury Materialnej.
13. Sesja Komisji Urbanistyki i Architektury PAN w Krakowie 25.02.1992; referat: Regale grodowe w świetle nowych badań; org. Sekcja Architectura Militaris, KUiA PAN.

1993

14. XXV międzynarodowa konferencja archeologii średniowiecza, Luhačovice (Czechy) 4-8.09.1993, pt. Středověká opevněná sídla (hrady, tvrze): referat: Średniowieczne zamki ziemi krakowskiej na tle przemian gospodarczych i politycznych, org. Muzeum jihovýchodni Moravy ve Zlíně.
15. II międzynarodowa sesja Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności, Łódź 18-20.10.1993; referat: 1. Potrzeby badawcze zamków małopolskich; 2 poster. Średniowieczne stanowiska archeologiczne w Małopolsce, org. Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.
16. Ogólnopolska sesja naukowa pt. Fortyfikacje Śląska i pogranicza, Tarnowskie Góry 1993; referat: Czy książę opolski Władysław był twórcą systemu obronnego na pograniczu Małopolski i Śląska?.

1994

17. IV międzynarodowe sympozjum „Castrum Bene” Visegrád (Węgry) 1994, pt. Les enceintes du haut moyen-âge; referat: Les enceintes du haut moyen-âge en Pologne meridionale, org. Ministerstwo Kultury Republiki Węgierskiej.
18. XXVI międzynarodowa konferencja archeologii średniowiecza, Čelákovice (Czechy) 12-16.09. 1994, pt. Výskumy středověkých měst; referat: Archeologiczne badania miast w Małopolsce, org. Archeologický ústav Akademie Věd ČR w Praze.
19. Międzynarodowe sympozjum pt. Zamki i pałace; Pszczyzna 1994, referat: Geneza obronnych rezydencji możnowładztwa w monarchii piastowskiej, org. Ministerstwo Kultury i Sztuki, Politechnika Krakowska.
20. Ogólnopolskie sympozjum, Kultura średniowiecznego Śląska i Czech; Wleń 1994, referat: Z Wlenia do Krakowa. Castrum Skała, org. Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

21. Polsko-słowacka sesja naukowa, pt. Badania naukowe w Pieninach; Krościenko n.D, 15-17.06.1994, referat: Średniowieczne osadnictwo w rejonie Pienin, org. Pieniński Park Narodowy.
22. IV Sympozjum Jurajskie, Smoleń k. Pilicy, 10-12.05.1994, pt. Człowiek i przyroda Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej; referaty: 1. Problematyka badań średniowiecznych zamków na Jurze; 2. Zamek w Białym Kościele, org. Zarząd Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych woj. katowickiego.

1995

23. XXVII międzynarodowa konferencja archeologii średniowiecza, Hradec Králové (Czechy) 16-20.09.1995 pt. Středověký církevní a laický svět; referat: Obronne klasztory w Małopolsce, org. Muzeum východních Čech v Hradci Králové.
24. Międzynarodowe seminarium mediewistyczne, Levoča (Słowacja) 28-29.10.1995, pt. Stredoveké osídlenie južného Malopolska a severovýchodného Slovenska; referat: Średniowieczne zamki na pograniczu polsko-słowackim, org. Krajowy Ośrodek Dokumentacji Zabytków i. Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti v Bratislavie.
25. III sesja Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności, Toruń 1995, pt. Podstawy datowania w archeologii średniowiecza i nowożytności; referat: Problemy datowania w archeologii średniowiecza Małopolski, org. Uniwersytet MK w Toruniu.

1996

26. V Międzynarodowe Sympozjum „Castrum Bene”, Gdańsk 20-24.05.1996 pt. Castle and Church; referat: De Tyniec á Jarosław - des études sur les éléments défensifs des monastères en Pologne de midi, org. Ministerstwo Kultury i Sztuki, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku.
27. Ogólnopolskie Sympozjum Archeologiczne. Kraków-Ojców 1996, pt. Jura Ojcowska w pradziejach i w początkach państwa polskiego; referat: Jura Ojcowska w późniejszym średniowieczu, org. Muzeum Archeologiczne w Krakowie, Ojcowski Park Narodowy.

1997

28. XXIX międzynarodowa konferencja archeologii średniowiecza. Prachatice (Czechy) 6-10.09.1997, pt. Archeologie historických komunikací; referat: Średniowieczne zamki a szlaki komunikacyjne w południowej Polsce, org. Archeologický ústav Akademie Věd ČR w Praze

29. Ogólnopolska sesja naukowa w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego, Kielce 20.09.1997, pt. Siedziby biskupów krakowskich na terenie dawnego województwa sandomierskiego; referat: Obronne siedziby biskupów krakowskich. Zarys problematyki badawczej, org. Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Kielcach.
30. Regionalna konferencja pt. Linia Warowni Jurajskich; Pieskowa Skała 1997: referat Początki zamków na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej, org. Zarząd Gmin Jurajskich.

1998

31. VI Międzynarodowe Sympozjum „Castrum Bene” w Pisek (Czechy) 8-12.06.1998 ; referat: Château et ville en Pologne de midi. org. Archeologický ústav Akademie Věd ČR w Praze.
32. XXX międzynarodowa konferencja archeologii średniowiecza, Brno (Czechy) 12-16.09.1998, pt. Každodenní život středověkého venkova; referat: Wiejskie rezydencje obronne w południowej Polsce, org. Moravské zemské muzeum v Brně.
33. V sesja Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności, Toruń 1998, pt. Stan i potrzeby badań archeologiczno-architektonicznych nad średniowiecznym i nowożytnym budownictwem murowanym w Polsce: referat: Badania archeologiczno-architektoniczne na terenie Małopolski, org. Uniwersytet MK w Toruniu.

1999

34. XXXI międzynarodowa konferencja archeologii średniowiecza, Banská Bystrica 27-30.09.1999 (Słowacja) pt. Stredoveké mesto a jeho zázemie; referat: Mury miejskie i zamki w południowej Polsce, org. Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti v Bratislavie.
35. Międzynarodowe sympozjum w pt. Hrad L'ubovňa a mesto Stara L'ubovňa v dejinách Spiša, Stara Lubowla (Słowacja) 28-29.10.1999; referat: Średniowieczne zamki na pograniczu polsko węgierskim, org. Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti v Bratislavie.
36. Polsko-Ukraińska Sesja Naukowa, pt. Z archeologii Ukrainy i Jury Ojcowskiej, Ojców-Kraków 28-29.04.1999; referat: Średniowieczne budownictwo obronne na Jurze Ojcowskiej, Ojcowski Park Narodowy, Prirodnyj Zapowiednyk „Medobory”, Ukraina.
37. Międzynarodowa konferencja naukowa, pt. Opactwo cysterskie i miasto Jędrzejów w średniowieczu, Jędrzejów 1999; referat: Średniowieczne rezydencje obronne na Ziemi Jędrzejowskiej, org. Opactwo OO Cystersów w Jędrzejowie.
38. Ogólnopolska sesja naukowa w ramach Europejskich dni dziedzictwa

kulturowego w Kielcach, pt. Przemiany architektury rezydencjonalnej w XV-XVIII w. na terenie dawnego województwa sandomierskiego, Kielce 1999; referat: Średniowieczne rezydencje możnowładców w województwie sandomierskim, org. Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków.

2000

39. VII Międzynarodowe Sympozjum „Castrum Bene” Nitra (Słowacja) 26-29.06.2000, referat: Mittelalterliche Burgen in der Besiedlung des Dunajec-Tales, org. Archeologický ústav Slovenskej Akadémie Vied Nitra.
40. Międzynarodowe sympozjum, pt. Zamki i przestrzeń społeczna w Europie Środkowej i Wschodniej, Częstochowa - Złoty Potok 10-14 X 2000 r.; referat: Początki zamków w Karpatach polskich, org. WSP w Częstochowie.

2001

41. Ogólnopolskie sympozjum pt. Badania naukowe w południowej części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, Ojców 10-11.05.2001, referat. Przegląd archeologicznych badań średniowiecznych budowli obronnych w dolinie Prądnika i w południowej części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, org. Dyrekcja Jurajskich Parków krajobrazowych, Ojcowski Park Narodowy.

2002

42. XXXIV Międzynarodowa konferencja archeologii średniowiecza, pt. Interetnickè Vztahy ve stredoveku, Opava (Czechy) 23-27.09. 2002 r.; referat: Średniowieczne zamki na pograniczu polsko-słowackim, org. Archeologický ústav Akademie Věd ČR w Brně.
43. Polsko- słowackie sympozjum pt. Badania Naukowe w Pieninach, Krościenko - Leśnica (Słowacja) 2002 r.; referat: Dziedzictwo kulturowe w Pieninach, org. Pieniński Park Narodowy, Pieninský narodný park (PIENAP).
44. VII Sesja Naukowa Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności, Toruń 2002 r.; referat: Wyposażenie wnętrz średniowiecznych zamków Małopolski, org. Uniwersytet MK w Toruniu.
45. Sesja naukowa Zamek w Chęcinach, Chęciny 2002 r.; referat: Początki zamków w Małopolsce, org. Urząd Wojewódzki w Kielcach.
46. Sesja Naukowa pt. O ochronę przyrody Krzemionek Podgórskich, Kraków 2002 r.; referat: Pradzieje i średniowiecze Krzemionek Podgórskich, org. Urząd Wojewódzki w Krakowie.
47. XII Sympozjum Jurajskie, pt. Człowiek i środowisko naturalne Wyżyny Krakowsko – Wieluńskiej, Złoty Potok – Smoleń 2002 r.; referat: Zainteresowania „starożytników” zamkami jurajskimi, Zarząd Jurajskich Parków Krajobrazowych w Katowicach.

2003

48. XXXV Międzynarodowa konferencja archeologii średniowiecza, pt. Hranice v životě středověkého člověka, Hrabušice (Czechy) 29 IX – 3 X

- 2003 r.; referat: Zamki celne i graniczne w południowej Polsce, org. Archeologický ústav Akademie Věd ČR w Brně.
49. Konferencje Archeologie Středověku, Komarno (Słowacja) 27-29 X 2003 r., referat: Średniowieczne zamki na pograniczu polsko – słowackim, org. Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti v Bratislavie
 50. Ogólnopolska konferencja, pt. Ochrona dóbr kultury i historycznego związku człowieka z przyrodą w Parkach Narodowych, Ojców 22-24 V 2003 r.; referat: Dziedzictwo kulturowe Pienińskiego Parku Narodowego i jego otoczenia. org. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Ojcowski Park Narodowy.
 51. Ogólnopolska konferencja, pt. Jędrzejów przez stulecia, Jędrzejów 8 XI 2003 r.; referat: Stan badań archeologicznych nad osadnictwem w rejonie Jędrzejowa. org. Opactwo OO Cystersów w Jędrzejowie.
 52. Ogólnopolskie sympozjum pt. Architectura Homines Arma. Obronność na przełomie średniowiecza i czasów nowożytnych, Częstochowa 11-12 XII 2003 r.; referaty: 1. Rola źródeł archeologicznych w badaniach zamków małopolskich; 2. Dokonania profesora Janusza Bogdanowskiego w zakresie architectura militaris.
- 2004**
53. XXXVI Mezinárodní Konferencje Archeologie Středověku, Telč (Czechy) 20-24 IX 2004 r.; referat: Zamki na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej – ochrona dziedzictwa kulturowego, org. Archeologický ústav Akademie Věd ČR w Brně
 54. Międzynarodowe sympozjum pt. Sztuka wojenna na pograniczu polsko – rusko - słowackim w średniowieczu, Sanok 22-23 X 2004 r., referat: Średniowieczne zamki na pograniczu polsko – słowacko – ruskim, Muzeum Podkarpackie w Krośnie.
 55. XIV Sympozjum Jurajskie, pt. Człowiek i środowisko naturalne Wyżyny Krakowsko - Częstochowskiej, Złoty Potok – Smoleń 5-7 V 2004 r.; referat: Badania archeologiczne ruin zamku w Ostrężniku. Organizator Jurajskie Parki Krajobrazowe.
 56. Ogólnopolskie sympozjum, pt. Ogólnopolskie znaczenie dla nauki polskiej i edukacji zespołowych badań na Wyżynie Krakowsko - Częstochowskiej, Złoty Potok – Ojców 16-19 VI 2004 r.; referat: Zamek Ostrężnik w świetle dotychczasowych badań. Organizator Jurajskie Parki Krajobrazowe.
 57. Ogólnopolskie sympozjum, pt. Od Złotego Potoku do Ojcowca. Szlakiem naturalistów z 1854 roku, Olkusz 10 VII 2004 r.; referat: Wczesne średniowiecze na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej, org. Polskie Towarzystwo Turystyczne, Ojcowski park Narodowy.
 58. VIII Sesja Naukowa Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności, pt. Transformacje kulturowe na przełomie wczesnego i późnego średniowiecza), Poznań 29-30 XI 2004 r.; referat:

Przemiany kulturowe w Małopolsce na przełomie wczesnego i późnego średniowiecza, Uniwersytet AM w Poznaniu.

2005

59. Polsko-słowacka konferencja pt. Dziedzictwo przyrodnicze kulturowe pogranicza Polski i Słowacji, Czerwony Klasztor (Słowacja) 2-3 VI 2005 r.; referat: Dziedzictwo kulturowe Pienin polskich.
60. Międzynarodowe sympozjum, pt. Późne średniowiecze w Karpatach polskich, Krosno 22-23 XI 2005 r.; referat: Funkcje zamków w Karpatach polskich, org. Muzeum Podkarpackie w Krośnie.
61. II Kongres Mediewistów Polskich, Lublin 19-21.09.2005; referat: Fundacje architektoniczne i budowlane możnowładztwa małopolskiego w średniowieczu, org. Uniwersytet MCS w Lublinie, Katolicki Uniwersytet Lubelski.

2006

62. XXXVIII Mezinárodná konferencia archeologie stredoveku, Bardejov – Zlate (Słowacja) 18-22 IX 2006 r.; referat: Zamki miejskie w południowej Polsce, Org. Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti v Bratislavie.
63. Ogólnopolska konferencja pt. Trwała ruina. Problemy adaptacji, Lublin 8-10 VI 2006 r.; referat: Średniowieczne zamki w dolinie Dunajca. Problemy konserwatorskie, org. Generalny Konserwator Zabytków, Politechnika Lubelska.
64. Konferencja sprawozdawcza pt. Badania archeologiczne w Małopolsce, Igołomia 23-25.06.2006; referat: Badania archeologiczne na Rynku Głównym w Krakowie, org. Instytut Archeologii i Etnologii Oddział Kraków.

2007

65. XXXIX, Mezinárodní konference archeologie středověku, Sídlišká v stredovekom rúlonom prostredí, Teplý Vrch (Słowacja) 24-28.09.2007, ref.: Wiejskie rezydencje obronne w średniowiecznej ziemi krakowskiej.
66. I Forum Architecturae Poloniae Medievalis, Kraków 11.05. 2007; referat: Małopolskie zamki – wstęp do problematyki badawczej, org. Politechnika Krakowska.
67. Ogólnopolska Konferencja Polskiego Towarzystwa Antropologicznego, Kraków 11-13.09.2007, referat: Nie od razu Kraków zbudowano. Badania na Rynku Głównym w Krakowie, org. Zarząd Główny PTA.
68. Ogólnopolskie sympozjum, pt. Rewaloryzacja murów obronnych Szydłowa. Zabytki Szydłowa szansą na rozwój miasta, Szydłów 6 X 2007 r.; referat: Stan i potrzeby badań nad zabytkami Szydłowa, org. Urząd Wojewódzki w Kiecach, Urząd Gminy Szydłów.

2008

69. XL Mezinárodní konference archeologie středověku, Plzeň (Czechy) 26-28.09.2008 r.; referat: Układy funkcjonalno - przestrzenne

średniowiecznych zamków w Małopolsce, org. Západočeskè muzum v Plzni, Archeologický ústav Akademie Věd ČR w Brně

70. Sympozjum pt. „Pierścień Kingi”, Kraków-Krościenko 2008 r.; referat: Zamek św. Kingi w Pieninach, org. Małopolski Instytut Kultury w Krakowie.

2009

71. 2009 II Forum Architecturae Poloniae Medievalis, Kraków 15-16.05.2009 r.; referat: Król Wacław II – budowniczy zamków na pograniczu polsko – węgierskim, org. Politechnika Krakowska.
72. Ogólnopolskie sympozjum, pt. Szydłów przez stulecia cz. II, Szydłów 29.03. 2009 r.; referat: Węzłowe problemy w dziejach Szydłowa, org. Urząd Wojewódzki w Kielcach, Urząd Gminy Szydłów.
73. Sympozjum pt. Nowy Sącz i Sądecczyzna w pradziejach i średniowieczu, Nowy Sącz 26.06. 2009 r.; referat: Stan i perspektywy badań zamków na Sądecczyźnie, org. Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu.

2010

74. Międzynarodowe sympozjum Zamki na historycznym szlaku handlowym pogranicza polsko-słowackiego, Muszyna 2010; referat: Stan badań relikwów zamków na pograniczu polsko-słowackim, org. Euroregion Karpaty.
75. Konferencja pt. Dziedzictwo kulturowe Pienin, Krościenko n.D. 10.11.2010; referat. Zamek Pieniny w świetle źródeł historycznych i wyników badań archeologiczno-architektonicznych, org. Pieniński Park Narodowy.

2012

76. Polsko-słowacka konferencja naukowa, pt. Dzieje Pienin, Krościenko 06.12.2012, referaty: 1. Średniowieczne osadnictwo w Pieninach; 2 Wytyczne do badań archeologicznych zamku dolnego w Czorszynie.

Referaty na Seminarium archeologii historycznej prof. dr. hab. Leszka Kajzera w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

1. 1986 26.03 Małe siedziby obronne województwa krakowskiego w średniowieczu
2. 1989 17.04 Uwagi o zamkach rodu Lisów w północnej Małopolsce
3. 1990 28.03 Tzw. systemy obrony doliny Dunajca w świetle nowszych badań
4. 1992 8.04 Fundacje obronne Małopolskich Gryfitów
5. 1993 14.04 Fundacje obronne rodu Półkoźców
6. 1994 27.04.1994 Średniowieczne zamki w Dolinie Prądnika
7. 1995 22.03 Problematyka badań zamków jurajskich

8.2 Organizacja i współorganizacja konferencji:

1. Międzynarodowe seminarium mediewistyczne, Levoča (Słowacja) 28-29.10.1995, pt. Stredoveké osídlenie južného Malopolska a severovýchodného Slovenska; org. Krajowy Ośrodek Dokumentacji Zabytków i. Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti v Bratislavie (współorganizacja).
2. Międzynarodowe sympozjum, pt. Zamki i przestrzeń społeczna w Europie Środkowej i Wschodniej, Częstochowa - Złoty Potok 10-14 X 2000 r.; org. WSP w Częstochowie (współorganizacja)

9. Praca dydaktyczna:

Od 1996 r. prowadzę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie (obecnie Akademia im. Jana Długosza) wykłady i ćwiczenia z przedmiotu „Pradzieje ziem polskich” oraz konwersatoria i wykłady monograficzne z dziedziny kultury materialnej w średniowiecznej Polsce. Recenzowałem ponadto kilkanaście prac magisterskich.

10. Stypendia naukowe:

2001 Stypendium naukowe do Republiki Słowackiej.

11. Zagraniczne wyjazdy studyjne prywatne oraz w ramach grantów i kontaktów AJD i NID.

Kilkunastokrotne wyjazdy do Republiki Słowackiej i Republiki Czeskiej w celu prowadzenia wspólnych studiów i badań

12. Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych oraz radach naukowych.

- Członek Komisji Archeologii Średniowiecza Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie (w latach 1995-2005)
- Członek Rady Naukowej Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Czasów Nowożytnych przy Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (od 1992 r.)
- Członek Rady Naukowej ds. Archeologii Średniowiecza przy Generalnym Konserwatorze Zabytków RP (w latach 1990-1992).
- Członek Spišského Dejepisného Spolku w Levoči (Słowacja) (od 1990 r.).
- Członek Rady Naukowej Pienińskiego Parku Narodowego (od 1996 r.)
- Członek Rady Naukowej Ojcowskiego Parku Narodowego (od 1996 r.)
- Sekretarz zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Naukowego „Kultura i Natura” z siedzibą w Krakowie (w latach 1991-2010).
- Członek Rady Naukowej Muzeum Ziemi Bieckiej w Bieczu (od 1996 r.)

13. Popularyzacja nauki:

Liczne referaty i odczyty popularnonaukowe oraz publikacje (ujęte w spisie pozostałych publikacji).

14. Udział w zespołach eksperckich

- Rzecznawca Ministra Kultury i Sztuki w specjalności Badania archeologiczne późnego średniowiecza i czasów nowożytnych (w latach 1995-2006).
- Instytut Historii PAN - Pracownia Słownika historyczno-geograficznego województwa krakowskiego w średniowieczu (konsultant – od 1990).

15. Otrzymane nagrody i odznaczenia:

1-4 Nagrody Rektora WSP w Częstochowie II stopnia za szczególne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i naukowej, otrzymane w latach: 2000, 2001, 2002, 2003 (później nagrody zostały zawieszono).

5. 2001 Srebrny krzyż zasługi

6. 2002 Zespołowe wyróżnienie Ministra Infrastruktury RP za publikację *Leksykon zamków w Polsce*, red. L. Kajzer, wydaną w 2001 r. przez Wydawnictwo ARKADY.

